

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Józef
Nazwisko: Ostoja-Gajewski
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 19-03-1908
Imię ojca: Władysław
Imię matki: Zofia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Teczka zawiera akta śledcze i sądowe dotyczące Józefa Ostoi-Gajewskiego. W marcu 1946 J. Ostoja-Gajewski został zatrzymany przez funkcjonariuszy Departamentu Śledczego MBP. W trakcie śledztwa ww. został oskarżony o to że "w okresie od sierpnia 1944 do dnia aresztowania na terenie Warszawy i powiatu łukowskiego brał udział w nielegalnych związkach AK i WiN" oraz będąc w stopniu porucznika WP nie stawiał się do służby w LWP "kontynuując pracę konspiracyjną". Zarzucono mu również iż w okresie 1945-1946 pracował na rzecz obcego wywiadu zbierając i przekazując informacje o charakterze politycznym, wojskowym i militarnym w celu wykorzystania "przez ekspozyturę". Informacje te pozyskiwał między innymi z Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego. W związku z powyższym w dniu 5.11.1946 Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie uznał ww. winnych zarzucanych mu czynów i skazał go z art 86§ 1 i 2 KKWP oraz art 90 KKWP na łączną karę 15 lat więzienia oraz utratę praw obywatelskich na 5 lat. Orzeczoną karę odbywał w więzieniach w Warszawie, Rawiczu, Kłodzku i Wrocławiu. Józef Ostoja Gajewski opuścił więzienie w styczniu 1955. Sąd Wojewódzki w Warszawie postanowieniem z dnia 15.01.1992 unieważnił wyrok z 1946 roku.</p>	IPN BU 1020/99 (WSR 698/46).	
<p>Akta dotyczące śledztwa prowadzonego w latach 1947-1955 przez Dep. Śledczy MBP przeciw Janowi Mazurkiewiczowi i innym oskarżonym o działalność „w nielegalnej organizacji i usiłowanie zmiany przemocą ustroju Polski Ludowej”. W aktach śledztwa przechodzi osoba Józefa Ostoi-Gajewskiego w latach II wojny światowej żołnierza ZWZ i AK, dowódcy oddziału partyzanckiego "Jerzyków", a następnie żołnierza 27 Wołyńskiej DP AK. Ww. po wojnie związał się z podziemiem niepodległościowym i prowadził działalność wywiadowczą na rzecz ekspozytury wywiadu "Pralnia".</p>	IPN BU 0330/217 t. 6 (4808/III/6).	

W dniu 10.10.1962 Józef Ostoja-Gajewski został zarejestrowany do nr 683 przez Wydział III KSMO jako figurant Sprawy Operacyjnej Obserwacji krypt. "Jerzyki" (nr. rej 678). Powodem objęcia rozpracowaniem ww. był fakt, iż ww. w okresie międzywojennym był oficerem zawodowym WP. Walczył w kampanii 1939. Podczas okupacji niemieckiej był żołnierzem AK ps. "Tomek", wraz ze swoim oddziałem prowadził działania partyzanckie i dywersyjne na Kresach Wschodnich, a następnie wszedł do 27 DP AK jako dowódca kawalerii uczestnicząc w walkach z Niemcami, Ukraińcami oraz Armią Czerwoną. Po rozbrojeniu dywizji przez Rosjan ukrywał się. Po 1945 roku "utrzymywał kontakty organizacyjne z członkami nielegalnych organizacji AK i WiN oraz Związek Wyzwolenia Ziemi Wschodnich" zbierając informacje o charakterze wywiadowczym. W marcu 1946 zatrzymany przez funkcjonariuszy UB, a następnie w listopadzie tego roku skazany przez WSR w Warszawie na karę 15 lat więzienia. Zwolniony z więzienia na podstawie amnestii w 1956 roku. W toku rozpracowania nie uzyskano informacji na temat prowadzenia przez ww. "nielegalnej działalności" po 1956 roku. 02.03.1967 materiały zdjęte z ewidencji i złożono w archiwum Wydziału "C" KSMO pod sygn. 1349/III.

IPN BU 0259/71 (1349/III), IPN BU 01236/419 (800/3, 1349/III).

Teczka zawiera sporządzoną w dniu 20.12.1974 przez Biuro "C" MSW 1974 roku Charakterystykę nr 10 dotyczącą organizacji "Związek Wyzwolenia Ziemi Wschodnich". Wśród materiałów znajduje się kwestionariusz dotyczący Józefa Ostoi-Gajewskiego ps. "Tomek", który w okresie międzywojennym służył w WP jako oficer zawodowy w stopniu rotmistrza. W okresie okupacji związał się najpierw z Tajną Armią Polską, a następnie służył w ZWZ-AK, od 1942 roku był inspektorem szkoły podchorążych POS "Jerzyki". Po wyzwoleniu "na terenie Łukowa i Warszawy brał udział w nielegalnych związkach AK i WiN", a następnie prowadził działalność wywiadowczą w ramach ZWZW (ekspozytura wywiadu "Pralnia") zbierając informacje wywiadowcze z terenu MBP i MON. Za działalność konspiracyjno-wywiadowczą 5.11.1946 wyrokiem WSR w Warszawie został skazany na 15 lat więzienia i utratę praw obywatelskich na okres 5 lat. Teczka zawiera charakterystykę organizacji oraz kwestionariusz osobowy dot. Józefa Ostoi-Gajewskiego.

IPN BU 0189/10 (Charakterystyka nr 10).